

Sekcija za kliničku
farmaciju Hrvatskog
farmaceutičkog
društva

u suradnji sa
Farmaceutsko-biokemijskim
fakultetom Sveučilišta u
Zagrebu

233
234

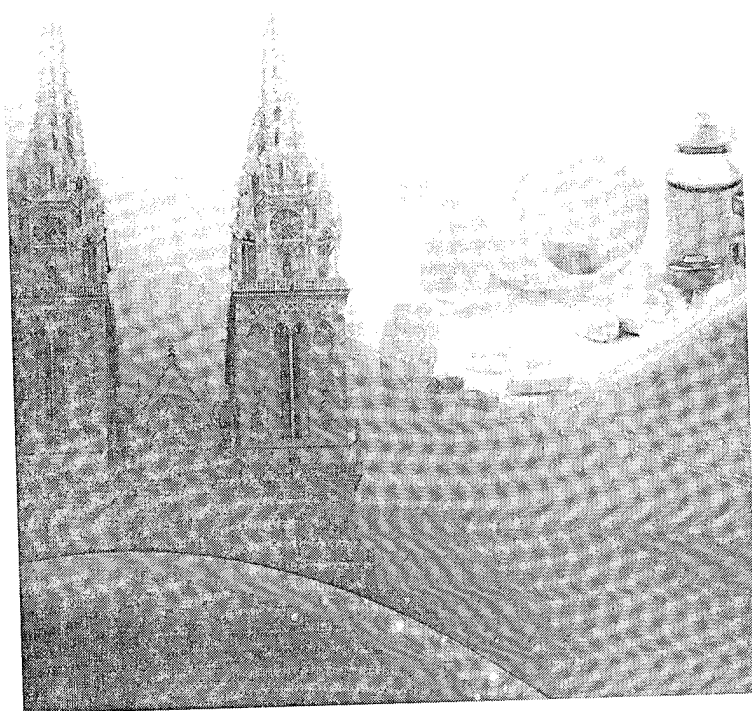
1. hrvatski kongres
KLINIČKE FARMACIJE
s međunarodnim sudjelovanjem

1st Croatian Congress of
CLINICAL PHARMACY
with international participation

OPTIMIZACIJA FARMAKOTERAPIJE
I SIGURNOST BOLESNIKA

OPTIMISATION OF DRUG THERAPY
AND PATIENT SAFETY

Zagreb, Hotel Four Points by Sheraton Panorama
10.-12. travnja 2014.

Organizacijski odbor

Predsjednica: Vesna Bačić Vrca, dopredsjednica: Maja Jakševac Mikša, članovi: Dahna Arbanas, Karmela Barišić, Velimir Božikov, Ana Crnković, Josip Čulig, Slaven Falamč, Aleksandar Knežević, Gordana Knežević Tometić, Darko Krnić, Darija Kuruc, Iva Mucalo, Vesna Pavlica, Mirjana Ptičan Čanjug, Ivana Samardžić, Marko Skelin, Sanda Vladimir Knežević

Znanstveni odbor

Daniela Amidžić Klarić, Lidija Bach Rojecky, Nada Božina, Jelena Filipović-Grčić, Viola Macolić Šarinić, Srećko Marušić, Maja Ortner Hadžiabdić, Dinko Vitezić

Preliminarni program

ČETVRTAK, 10. travnja 2014.

11:00-18:00 Registracija sudionika

12:00-14:30 Predkongresni seminar iz Onkološke farmacije

12:00-13:00 Predavanja

Damir Vrbanc: Novosti u farmakoterapiji malignih bolesti

Vesna Pavlica: Klinički farmaceut u optimizaciji terapije onkoloških bolesnika (od bolnice do palijativne skrbi)

13:00-14:30 Radionice A i B listopodno održavanje

A) Vesna Pavlica: Medikacijske pogreške kod onkoloških bolesnika

B) Ljiljana Mayer: Potencijal laboratorijskog praćenja cirkulirajućeg HER2 u optimizaciji terapije kod bolesnica s tumorom dojke

15:00-16:00 Svečano otvaranje

16:00-16:45 Plenarno predavanje:

Markus Lampert, vice-president of ESCP:

Clinical pharmacy, teaching and practice in Europe

16:45-18:00 Predavanja

Ime predavača i tema bit će javljeno naknadno (Aktualna tema iz EU)

Viola Macolić Šarinić: Farmakovigilancija

Vesna Bačić Vrca: Prevencija medikacijskih pogrešaka i optimizacija terapije

Rasprava

19:00-20:30 Domjenak dobrodošlice

PETAK, 11. travanj 2014.

08:00-11:00 Registracija sudionika

09:00-11:40 Predavanja

Dinko Vitezić: Individualizacija terapije, klinička praksa i mogućnosti

Jelena Filipović Grčić: Novi terapijski sustavi u optimizaciji farmakoterapije

Nada Božina: Farmakogenomika - mogućnosti za optimizaciju farmakoterapije

Lidija Bach Rojecky: Najnovija saznanja iz područja psihofarmakologije

Josip Čulig: Farmakoterapija utemeljena na činjenicama, klinički terapijski pokus i opservacijske studije

Rasprava

11:40-12:00 Stanka

12:00-13:30 Radionice 1. - 5. [istodobno održavanje]

1. Medikacijske pogreške kod hospitaliziranih bolesnika [D. Amidžić-Klarić, D. Kuruc, M. Skelin]
2. Propisivačke pogreške u javnom ljekarništvu [S. Falamić]
3. Medikacijske pogreške u primjeni OTC lijekova i biljnih pripravaka [D. Arbanas, S. Vladimir-Knežević]
4. Farmakoterapijska anamneza i konzultacija s pacijentom [M. Ortner Hadžibabić, I. Mucalo]
5. Farmakoekonomske analize u praksi [J. Čulig]

13:30-14:30 Stanka za ručak

14:30-15:30 Presentacija postera

15:30-17:30 Predavanja

Jadranka Morović Vergles: Primjena bioloških lijekova u reumatologiji

Aleksandar Knežević: Novosti u farmakoterapiji kardiovaskularnih bolesti

Srećko Marušić: Neracionalna uporaba antibiotika i bakterijska rezistencija

Dario Rahelić: Terapijski izazovi i novosti u liječenju šećerne bolesti

Rasprava

17:30-18:00 Stanka

18:00-19:30 Radionice 6. - 10. [istodobno održavanje]

6. Farmakovigilancija [D. Krnić]
7. Optimizacija farmakoterapije kardiovaskularnih bolesti [A. Knežević]
8. Optimizacija farmakoterapije šećerne bolesti [D. Rahelić]
9. Medikacijske pogreške u primjeni psihofarmaka [M. Herceg]
10. Racionalna primjena antibiotika [S. Marušić]

21:00 Svečana večera

SUBOTA, 12. travanj 2014.

09:00-10:30 Radionice 6. - 10. [istodobno održavanje]

10:30-11:00 Stanka

11:00-12:30 Radionice 1. - 5. [istodobno održavanje]

12:30-14:30 Usmene prezentacije prijavljenih radova

14:30-15:00 Zaključci i zatvaranje kongresa

Kotizacija:	do 15.02.2014.	do 1.04.2014.	od 1.04.2014.
Sudionici	1200 kn	1500 kn	1700 kn
Izlagači	1000 kn	1000 kn	1000 kn
Osobe u pratnji	1000 kn	1000 kn	1000 kn
Studenti	500 kn	500 kn	500 kn

U navedene iznose kotizacija **nije** uračunat PDV

Kotizacija za sudionike uključuje: prisustvovanje predavanjima i radionicama, pisane materijale, potvrđnicu, bučovanje HLJK, osvježenje u stankama, društvene sadržaje. Kotizacija za izlagače i osobe u pratnji uključuje: društvene sadržaje. Kotizacija za studente uključuje: prisustvovanje predavanjima i radionicama, pisane materijale, potvrđnicu, osvježenje u stankama.

Prijava i prezentacija radova / postera:

Aktivno sudjelovanje u radu kongresa odvijat će se plenarnim i pozvanim predavanjima, usmenim priopćenjima (10-15 minuta) i posterskim izlaganjima.

Sažetak rada uz naznaku željenog načina izlaganja (usmeno priopćenje ili poster), potrebno je poslati u elektroničkom obliku na tatjana.jurcic@otours.hr, najkasnije do **1. veljače 2014.** Obrazac i upute za pisanje sažetaka objavljene su na web stranici www.otours.hr. Organizatori će najkasnije do **10. veljače 2014.** obavijestiti autore o prihvaćanju sažetaka rada ili predloženoj promjeni načina izlaganja.

Stručne obavijesti:

prof. dr. sc. Vesna Bačić Vrca, Klinička bolnica Dubrava,
e-mail: vesnav@kdbd.hr
dr. sc. Maja Jakševac Mikša, Hrvatsko farmaceutsko
društvo, e-mail: hfd-fg-apf@zg.t-com.hr

Registracija i rezervacija smještaja:

O-TOURS d.o.o., Gajeva 6/I, 10000 Zagreb; kontakt osoba:
Tatjana Jurčić, email: tatjana.jurcic@otours.hr
mob: 098 9805 716; tel.: 01/4921 720; fax: 01/48 13 010.

Informacije o promotivnim sadržajima i rezervaciji izložbenog prostora:

Marina Čarević, Hrvatsko farmaceutsko društvo,
Masarykova 2/II, 10000 Zagreb, tel.: 01/48 72 849; e-mail:
marina@hfd.hr

SCIENTIFIC PROGRAM
FIRST INTERNATIONAL CONGRESS ON CLINICAL PHARMACY

Redni br.	AUTOR	Naslov/tematska cjelina	NAČIN IZLAGANJA
1	Amidžić Klarić, Marinović, Marušić, Vrca	PROCJENA RIZIKA OD NASTANKA VENSKE TROMBOEMBOLIJ E I PRIMJENA TROMBOPROFILAKSE U INTERNISTIČKIH BOLESNIKA /FEP	P
2	Bačić, Knežević	PROFILAKSA VENSKE TROMBOEMBOLIJ E KOD AKUTNO OBOJELIH INTERNISTIČKIH PACIJENATA OPĆE BOLNICE ZADAR /FEP	P
3	Banić, Modun	PRIMARNA PREVENCIJA KARDIOVASKULARNIH BOLESTI U LJEKARNAMA – MJERENJE ARTERIJSKOG TLAKA /LJS 2	P
4	BanićA	UČINKOVITOST TERAPIJE HIPERTENZIJE PRIMJENOM FIKSNIH KOMBINACIJA I MONOKOMPONENTNIH LIJEKOVA /FT	usmeno
5	Bošković, Fuckar, Mandić-Zovko, Leppee, Meštrović, Čulig	MJERENJE USTRAJNOSTI POMOĆU POKAZATELJA MEDICATION POSSESSION RATIO (MPR) /LJS	P
6	Brajković, Čačić	UČESTALOST KORIŠTENJA BEZRECEPTNIH LIJEKOVA PRIJE I TIJEKOM HOSPITALIZACIJE /FEP	P
7	Cokarić, Modun	PRIMARNA PREVENCIJA KARDIOVASKULARNIH BOLESTI U LJEKARNAMA – MJERENJE RAZINE KOLESTEROLA I GLUKOZE U KRV I /LJS2	P
8	Crnković, Vrca	UČINCI KLINIČKIH FARMACEUTA U BOLNIČKIM USTANOVAMA /LJS1	usmeno
9	Đogić, Vrca, Marušić	PRIKLADNOST FARMAKOTERAPIJE KOD BOLESNIKA STARIJE ŽIVOTNE DOBI NA STACIONARNOJ REHABILITACIJI /FT	Usmeno
10	Đogić, Vrca	POJAVNOST POTENCIJALNIH KLINIČKI ZNAČAJNIH INTERAKCIJA LIJEKOVA U BOLESNIKA NA STACIONARNOJ REHABILITACIJI /FT	P
11	Fehir Šola	RAZVOJ E-TEČAJEVA ZA KONTINUIRANU EDUKACIJU FARMACEUTA /E	P
12	Gajski, Koroman, Mesin	PRILAGOĐENOST PRIMARNOG PAKIRANJA LIJEKA SUSTAVU RASPODJELE JEDINIČNE TERAPIJE U HRVATSKOJ /LJS1	P
13	Galić	ULOGA MAGISTRALNIH PRIPRAVAKA U OPTIMIZACIJI FARMAKOTERAPIJE /LJS	Usmeno
14	Kačić, Modun	PRIMARNA PREVENCIJA KARDIOVASKULARNIH BOLESTI U LJEKARNAMA – UTVRĐIVANJE STILA ŽIVOTA I INDEKSA TJELESNE MASE / LJS2	P
15	Kosovec Hadviger	PREGLED MEHANIZAMA ZA UNAPRIJEĐENJE SIGURNOSTI BOLESNIKA KROZ ZAKONSKE ZAHTJEVE ZA UPRAVLJANJEM FARMACEUTSKOM KVALITETOM MAGISTRALNIH/GALENSKIH PRIPRAVAKA /LJS	P
16	Kukoč Modun	NEW KINETIC METHOD FOR DETERMINATION OF N-ACETYL-L-CYSTEINE IN PHARMACEUTICAL FORMULATIONS /IR	P
17	Lalić	INFLUENCE OF ABCC2 GENETIC POLYMORPHISMS ON MYCOPHENOLIC ACID PHARMACOKINETICS IN CROATIAN RENAL ALLOGRAFT RECIPIENTS /FKG	Usmeno
18	Ljubas Kelečić	ULOGA KLINIČKOG NUTRITIVNOG TIMA U LIJEČENJU BOLESNIKA SA KOMPLICIRANOM CROHNOVOM BOLESTI: PRIKAZ SLUČAJA /NUT	Usmeno
19	Ljubas Kelečić	NUTRITIVNA POTPORA BOLESNIKA SA GVHD-om CRIJEVA NAKON TRANSPLANTACIJE KOŠTANE SRŽI /NUT	P
20	Marušić, Vrca	UTJECAJ FARMAKOTERAPIJSKOG SAVJETOVANJA	P

HOW TO SUPPORT THE QUALITY USE OF OFF LABEL MEDCINES IN PAEDIATRIC PATIENTS

Renata Slaveska Raichki¹, Vasilka Nicha² and Elizabeta Zisovska³

¹Faculty of Pharmacy, University Ss Cyril and Methodius, St. Mother Theresa 47, Skopje, rera@ff.ukim.edu.mk

²Public Institution in the Health Sector, for the needs of PHI University Clinics, Institution and Urgent Centre, St. Mother Theresa 47, Skopje, vasilkanica@yahoo.com

³University Clinic for Gynecology and Obstetrics, Faculty of Medical Sciences, University Goce Delcev, Shtip, St. Krste Misirkov, bb, Stip

As acknowledged, marketing authorization (MA) of medicinal products for human use is fundamentally granted by competent regulatory authority in the form of an official approval. The Summary of Product Characteristics (SmPC) of the medicine is a legal document, approved as part of the medicine MA. Nevertheless, “off-label” use of medicine, by wider definition, refers to the use which is not included in the SmPC information, whereas the unlicensed medicine refers to a medicine that has neither been evaluated nor approved by a regulatory authority. In fact, “off-label” use of licensed medicines is not illegal if their prescription, compounding and use are strictly regulated and evaluated for appropriateness. Moreover, the outcomes should not be underestimated, particularly when all other options of licensed medicines are unavailable, exhausted, not tolerated or unsuitable and in some instances they may be the only choice for vulnerable population such as paediatric patients. This population is very often recognized as “therapeutic orphan”. The reason for this is very complex. Thus, on global level, the considerable evidences of “off label” prescribing and use of medicines in different pediatric patient care levels strongly confirm the experiences gained from prescribing practices and practical implementation of this particularly vulnerable to misunderstanding domain. Since, many clinical and ethical concerns and challenges have been related and will arise about the extent, possible effects and consequences of such prescribing and use of medicines, a number of strategies and concepts of shared responsibilities among prescribers, clinicians, pharmacists and regulators with regard to the use of “off label “ medicines on every level of paediatric health care need to be developed with the aim of supporting and achieving quality, safety, and efficacy standards and quality use of these medicines. Recognizing this issue as an issue of grave concern which is not simple to define and regulate, we are presenting a set of guidelines, recommendations and best practices addressing this topic, which represent the state of updated knowledge relevant to this domain